

Ostrowiec Świętokrzyski, 7 listopada 2023 r.

Or.0003.170.2023

Pan
Karol Wójcik
Radny Rady Miasta
Ostrowca Świętokrzyskiego

W odpowiedzi na Pana interpelację **w sprawie nadania tytułu Honorowego Obywatela Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego** – informuję, że kwestię nadawania tytułu honorowego obywatela reguluje uchwała Nr XXVI/352/2008 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. *w sprawie nadawania tytułu honorowego obywatela miasta Ostrowca Świętokrzyskiego*. Zgodnie z § 1 w/w uchwały tytuł ten jest najwyższym wyrazem uznania, nadawanym **za szczególne zasługi dla miasta w zakresie rozwoju, nauki, kultury, gospodarki oraz życia publicznego**. Pisemny wniosek o nadanie honorowego obywatelstwa powinien zawierać zatem dane o kandydacie i jego charakterystykę oraz określenie szczególnych zasług, uzasadniających jego wyróżnienie.

Mimo imponującego życiorysu Jana Piwnika, którego nikt nie kwestionuje, a zwłaszcza Jego osiągnięć i zasług przypadających na lata wojny i okupacji, które uczyniły Go jednym z najsłynniejszych polskich partyzantów, brak jest informacji o jego zasługach dla naszego miasta w kontekście jego rozwoju, nauki, kultury, gospodarki, czy życia publicznego.

Pragnę również przypomnieć, że Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego uchwałą Nr LXV/93/2018 z dnia 20 września 2018 r. **uhonorowała już osobę Jana Piwnika poprzez nadanie Jego imienia jednej z ostrowieckich ulic**. W uzasadnieniu do w/w uchwały zostały podkreślone właśnie Jego związki z Regionem Świętokrzyskim.

Natomiast w kwestii opinii prawnej dotyczącej procedowania powyższej sprawy informuję, że była ona następującej treści: „Przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) stanowi, że do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym niezastrzeżone dla innych podmiotów, natomiast zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 14 w/w ustawy wyłączną właściwością rady gminy jest nadawanie honorowego obywatelstwa gminy.

Nadawanie honorowego obywatelstwa przynależne jest więc ustawowo tylko radzie gminy jako organowi stanowiącemu na szczeblu gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego.

Wskazać należy, że ani ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) ani ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 z późn. zm.) nie

zawierają wprost delegacji do nadawania przez radę powiatu czy województwa honorowego obywatelstwa odpowiednio powiatu czy województwa. Honorowy obywatel może być więc ustawowo tylko honorowym obywatelem gminy.

Statut Gminy Ostrowiec Świętokrzyski przyjęty uchwałą Nr LVI/600/2006 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 25 lipca 2006 r. w sprawie Statutu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2006 r. Nr 238 poz. 2742 z późn. zm.) stanowi:

„§ 9. Rada może ustanowić w drodze odrębnych uchwał:

- 1) zasady nadawania honorowego obywatelstwa gminy;*
- 2) hymn gminy.”*

Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego ustanowiła w drodze odrębnej uchwały zasady nadawania honorowego obywatelstwa gminy, gdyż podjęła w dniu 25 sierpnia 2008 r. uchwałę Nr XXVI/352/2008 w sprawie nadawania tytułu honorowego obywatela miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Zgodnie z § 1 w/w uchwały tytuł honorowego obywatela miasta Ostrowca Świętokrzyskiego jest najwyższym wyrazem uznania, nadawanym za szczególne zasługi dla miasta w zakresie rozwoju, nauki, kultury, gospodarki oraz życia publicznego.

Rada Miasta zdecydowała więc o tym, że tytuł honorowego obywatela miasta Ostrowca Świętokrzyskiego może być nadany za szczególne zasługi dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego. Jest to zgodne z podstawowym założeniem, że uhonorowanie określonych osób fizycznych za ich zasługi dla gminy mieści się w zakresie spraw publicznych o znaczeniu lokalnym. Takie stanowisko potwierdza również orzecznictwo sądów administracyjnych. Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 17 kwietnia 2019 r. sygn. akt IV Sa/Wa 2194/18 „jest to bowiem kompetencja gminy, która służy wykonywaniu zadań gminy, określonych w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, czyli wspieraniu i upowszechnianiu idei samorządowej (pkt 17) oraz promocji gminy (pkt 18)”.

W związku z tym osoba może posiadać liczne zasługi w znaczeniu szerszym niż lokalne np. posiadać zasługi dla powiatu, województwa lub kraju, być wzorem dla naśladowania dla wszystkich, w tym także dla mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, ale w celu procedowania uznaniowej uchwały Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w sprawie nadania honorowego obywatela miasta Ostrowca Świętokrzyskiego wnioski w tej sprawie powinien niewątpliwie wskazywać zasługi konkretnie dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego uzasadniające wyróżnienie danej osoby w taki sposób. Te zasługi dla miasta - zgodnie z uchwałą - powinny dodatkowo być szczególne, czyli nieprzeciętne, wyjątkowe, specjalne, niezwykle. Nadmienić należy, że uchwała określająca zasady nadawania honorowego obywatelstwa gminy nie wprowadza ograniczenia czasowego zasług dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego do konkretnego okresu, w szczególności do okresu powojennego. Wskazać należy również, że nie ma zróżnicowania w uchwale na kategorie zasług w czasie wojny i w czasie pokoju a zakres zasług jest określony w uchwale bardzo szeroko. Z uchwały wynika natomiast, że te zasługi powinny być szczególne i powinny być to zasługi dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

W związku z tym, że tytuł honorowego obywatela miasta stanowi najwyższe wyróżnienie nadawane przez organ stanowiący gminy należy dochować szczególnej dbałości o jakość i rzetelność zawartych we wniosku informacji, aby możliwa była ich weryfikacja. Niezależnie od ewentualnego przedstawienia biografii oraz szerokiego zakresu działań danej osoby we wniosku należy podać przede wszystkim dane

potwierdzające wyjątkowość zasług dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego uzasadniających wyróżnienie danej osoby.

Nadmieniam, że nie jest zgodne z zasadami prawidłowej legislacji dostosowywanie uchwał rady miasta ad hoc do złożonych wniosków oraz zawartych w nich argumentów i postulatów. To wniosek o nadanie tytułu honorowego obywatela, który został złożony na podstawie konkretnej uchwały rady miasta powinien spełniać warunki określone w tej uchwale.

Niniejsza opinia prawna dotyczy więc stanu faktycznego przedstawionego przez Przewodniczącą Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego we wniosku o opinię i stanu prawnego obowiązującego w dniu jej wydania. Nadmieniam, że ustalanie zasług dla miasta Ostrowca Świętokrzyskiego osoby objętej wnioskiem o nadanie tytułu honorowego obywatela miasta, dokonywanie ocen tych zasług i określanie czy są to zasługi szczególne dla miasta wykracza poza zakres opinii prawnej.

Jednocześnie wskazuję, że zgodnie z orzecznictwem „uchwały rady gminy w przedmiocie nadania tytułu honorowego obywatela gminy nie można zaliczyć do czynności nakazanych prawem, bowiem nie istnieje żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego, który nakładałby na radę gminy taki obowiązek. Przepis art. 18 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (...), w myśl którego do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. nadawanie honorowego obywatelstwa gminy, jest przepisem kompetencyjnym, z którego nie wynika obowiązek podejmowania uchwał w tym zakresie. Decyzja o tym czy taki tytuł przyznać, kogo nim uhonorować została pozostawiona do uznania rady. Sprawa honorowego obywatelstwa gminy nie jest przy tym przedmiotem żadnej innej szczegółowej regulacji, wynikającej z przepisów prawa powszechnie obowiązującego” (postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17.11.2015 r. sygn. akt II SAB/Go 62/15).”

Z up. Prezydenta Miasta
Anna Niedbała
Sekretarz Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego